

Tagasiside Euroopa Parlamendi märkustele, mis on esitatud parlamendi resolutsioonis Euroopa Keskpanga 2019. aasta aruande kohta

EKP asepresident esitles EKP 2019. aasta aruannet 7. mail 2020 Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni eriistungil.¹ 8. veebruaril 2021 osales EKP president Euroopa Parlamendi täiskogu istungil, kus EKP aastaaruannet arutati.² Järgmisel päeval võttis parlament vastu resolutsiooni Euroopa Keskpanga 2019. aasta aruande kohta (edaspidi „resolutsioon”).³

Seoses EKP 2020. aasta aruande edastamisega Euroopa Parlamendile esitab EKP oma tagasiside Euroopa Parlamendi resolutsioonis toodud märkuste kohta.⁴

1 Rahapoliitika

Seoses resolutsioonis mainitud EKP rahapoliitika kõrvalmõjudega leiab EKP, et tema meetmed on olnud majandustegevuse toetamisel ja hinnastabiilsuse kaitsmisel keskpika aja jooksul väga tõhusad ning hoidsid samal ajal negatiivsed kõrvalmõjud kontrolli all. Võetud meetmed olid vajalikud ja proportsionaalsed, et ära hoida jätkuvatest rasketest pandeemiaatingimustest tingitud tõsisemaid riske, mis ohustasid hinnastabiilsust, rahapoliitika ülekandemehhanismi ja euroala majanduse väljavaadet.⁵ Eelkõige on koroonaviiruse (COVID-19) pandeemia ajal võetud meetmed olnud sobivad seetõttu, et need aitasid säilitada soodsaid rahastamistingimusi, mis on vajalikud euroala majanduse taastumiseks ja inflatsiooni naasmiseks pandeemiaeelsele tasemele. Praegustes tingimustes, mida iseloomustab suur ebakindlus, peetakse võetud poliitikameetmeid vajaliku rahapoliitilise kursi säilitamisel tõhusamateks kui alternatiivseid rahapoliitika instrumente. Lisaks leiab EKP, et täiendavate meetmete positiivne mõju tema hinnastabiilsuse tagamise volituste täitmisele kaalub selgelt üles võimaliku negatiivse mõju muudes majanduspoliitika valdkondades. Pandeemia ajal oli EKP-l võimalus väljendada seda hinnangut mitmes avalikus pöördumises, sealhulgas Euroopa Parlamendiga toimunud korrapärasel teabevahetuses.

¹ Vt EKP [veebileht](#).

² Vt EKP [veebileht](#).

³ Vastu võetud resolutsiooni tekst on kättesaadav Euroopa Parlamendi [veebilehel](#).

⁴ Tagasiside ei hõlma küsimusi, mis on tõstatatud Euroopa Parlamendi resolutsioonis pangandusliidu kohta. Neid teemasid vaadeldakse EKP [järelvalveülesannete täitmist käsitlevas aastaaruandes](#). Tagasiside pangandusliitu käsitlevate märkuste kohta resolutsioonis avaldatakse edaspidi käesoleva aasta jooksul.

⁵ Vt ka EKP presidendi 29. juuni 2020. aasta [kiri](#) Euroopa Parlamendi liikmele Sven Simonile rahapoliitika kohta.

Seoses resolutsioonis esitatud nõudega jälgida EKP varaostukavade proportsionaalsust võrreldes tema bilansis sisalduvate riskidega kohaldab EKP riskijuhtimisraamistikke, mille eesmärk on tagada tema poliitika tulemuslikkus ja tõhusus ning kaitsta eurosüsteemi bilanssi. EKP jälgib

kõnealuseid riske väga hoolikalt ja juhib neid pidevalt, et hoida need tasemel, mis ei ohusta eurosüsteemi bilanssi. Näiteks hõlmavad EKP varaostud üksnes piisava krediitkvaliteediga varasid, mis vastavad konkreetsetele kõlblikuskriteeriumitele. Lisaks sellele kohaldab EKP varaostukavade puhul üksikasjalikke jaotuspõhimõtteid ja kehtestab ostetavate varade summade suhtes piirangud, et tagada varade mitmekesisus ja jaotada ostutehingud eri jurisdiktsioonide, turusegmentide, emitentide ja väärtpaberite vahel.⁶

Seoses resolutsioonis nimetatud varahindade inflatsiooni riskidega leiab EKP, et need riskid on üldiselt kontrolli all, kuigi mõnedes turusegmentides on olnud märke võimalikust ülehindamisest. Euroala riigivõlakirjade tootlus püsib

EKP rahapoliitika toetusel praegu üldjuhul enne pandeemia puhkemist täheldatud tasemel. Euroala aktsiaturud ja ettevõtete võlakirjade hinnad on samuti märkimisväärselt taastunud, kusjuures aktsiahinnad lähenevad pandeemiaeelsele tasemele ja ettevõtete võlakirjade tootluse vahed püsivad pandeemiaeelsel tasemel või sellest veidi kõrgemal. Kokkuvõttes siiski ei tundu, et euroala finantsvaradega seotud riskihinnangud oleksid liiga kõrged, arvestades et varasemate perioodide näitajatega võrreldes ei ole riski alahinnatud. Igal juhul jälgib EKP euroala finantsturgude arengut jätkuvalt väga hoolikalt, kuivõrd see mõjutab soodsate rahastamistingimuste sujuvat ülekandumist euroala kõikidesse jurisdiktsioonidesse.⁷

Seoses eluasemehindade tõusuga märgib EKP, et elamukinnisvara on viimastel aastatel muutunud mõnes riigis haavatavaks. Kuigi EKP jälgib neid

arengusuundumusi tähelepanelikult, peaksid kõigepealt teised poliitikakujundajad meetmeid võtma, kui mure haavatavuse pärast suureneb. Mitmes euroala riigis on juba rakendanud meetmeid elamukinnisvaraturgudest tulenevate riskide ohjamiseks. ESRN on alates 2016. aastast andnud hoiatusi seoses riikide elamukinnisvara arengusuundumustega. Praegu hindab ESRN asjaomaste soovitude järgimist ja nende tõhusust.⁸

Seoses resolutsioonis tehtud viitega ressursside võimalikule vaele paigutamisele leiab EKP, et tema rahapoliitikameetmed on aidanud vältida COVID-19 tingitud kriisi ajal sügavat ja pikemaajalist majanduslangust, mis oleks võinud muuta struktuuriliselt tugevad ettevõtted tõsiselt mittekasumlikuks ja seega pikemas perspektiivis elujõuetuks. Oluline on tagada, et toetusmeetmed, eelkõige eelarvepoliitika valdkonnas, oleksid ajutised ja

⁶ Lähem teave selle kohta, kuidas pandeemia majandusmõjude ohjeldamise erakorralise varaostukavaga (PEPP) ja varaostukavaga (APP) seotud finantsriske asjakohaste raamistike abil maandatakse, on esitatud EKP 2020. aasta aruande punktis 2.3.

⁷ Eelkõige ei ole riskipreemiad euroala aktsiaturgudel praegu väga allasurutud ning ettevõtete võlakirjade turgudel ei ole tugevaid märke ülemäärasesest riskide võtmisest.

⁸ 2019. aasta keskpaigas esitati neljale euroala riigile konkreetset soovitusi, mida tuli täita makrotasandi usaldatavusjärelevalve poliitika abil. Veel kaks euroala riiki said hoiatused. ESRN võttis hindamisel arvesse mitte ainult hindade arengut, vaid ka kodumajapidamiste võlakooormust, hüpoteeklaenu mahu kasvu ja laenuandmise standardite lõdvendamist.

muutuksid sihipärasemaks, et maandada ressursside vale paigutamise riske pikemas perspektiivis, kui COVID-19 tingitud kriisi mõju on selgelt vähenenud. Lisaks on asjakohasel juhul oluline, et maksejõuetusmenetlused toimiks tõhusalt ning võimaldaksid elujõuetu ärimudeliga ettevõtetel turult lahkuda ja toetaksid viivislaenude tõhusat restruktureerimist. See peaks aitama ka parandada pankade rahastamistingimusi ning võib innustada panku paigutama rahalisi vahendeid aja jooksul ümber tootlikumatesse ettevõtetesse ja töötajatesse.⁹

Seoses resolutsioonis EKP-le esitatud üleskutsega uurida EKP meetmete jaotuslikku mõju osutab EKP mitmele selles valdkonnas läbiviidud uuringule.¹⁰

Üldiselt tehakse nendes analüüsides järeldus, et EKP toetavad poliitikameetmed on aidanud keskpikas perspektiivis vähendada sissetulekute ebavõrdsust, kuna need toetavad tööhõivet, millest võidavad eelkõige madala sissetulekuga kodumajapidamised. Mis puudutab konkreetset EKP varaostukavade mõju ebavõrdsusele jõukuses, siis kättesaadav teave näitab, et kuigi tõusvad aktsiahinnad suurendavad ebavõrdsust jõukuses, tasakaalustab seda üldiselt eluasemehindade samaaegne tõus, sest eluasemed jaotuvad euroala kodumajapidamiste vahel üsna ühtlaselt ja moodustavad ligikaudu 75% kodumajapidamiste koguvarast.

2 Inflatsiooni mõõtmine

Seoses resolutsioonis mainitud inflatsiooninäitajate ja ÜTHI mõistega märgib EKP, et inflatsiooninäitajatega seotud küsimusi ja eluasemete esindavust ÜTHIs uuritakse EKP strateegia läbivaatamise raames.

Praegu hõlmab ÜTHI eluasemekulusid vaid osaliselt. Rendikulud moodustavad ligikaudu 6,5% euroala ÜTHIs arvesse võetud kulutustest ning omaniku kasutuses olevate eluasemete kuludest võetakse arvesse üksnes hooldus- ja pisiremondikulud ning muud jooksivad kulud.¹¹ Omaniku kasutuses olevate eluasemete muud kulud, eelkõige kodumajapidamiste kodu omamise kulud, ei ole ÜTHIs praegu üldse hõlmatud, kuigi 2019. aastal omas enam kui 65% euroala kodumajapidamistest oma põhielukohta. EKP pooldab omaniku kasutuses olevate eluasemete hinnaindeksi lisamist ÜTHIsse, tingimusel et sellega seotud tehnilised probleemid on võimalik lahendada ning see ei sea ohtu ÜTHI keskendumist kodumajapidamiste tarbimiskulutustele ega selle koostamise usaldusväarsust.

Katseks tehtud arvutuste kohaselt oleksid korrigeeritud inflatsiooninäitajad, milles on eluasemekuludele antud suurem kaal, praegu aastast ÜTHI-inflatsioonimäärast veidi kõrgemad. Esialgsed hinnangud näitavad, et

⁹ Vt näiteks Masuch, K., Anderton, R., Setzer, R. ja Benalal, N. (toim), „Structural policies in the euro area”, EKP üldtoimetised nr 210, Frankfurt Maini ääres, juuni 2018.

¹⁰ Vt näiteks Dossche, M., Slačálek, J. ja Wolswijk, G., „Monetary policy and inequality”, EKP majandusülevaade 2/2021, Frankfurt Maini ääres, märts 2021; Hauptmeier, S., Holm-Hadulla, F. ja Nikalaxi, K., „Monetary Policy and regional inequality”, EKP teadustoimetiste seeria nr 2385, Frankfurt Maini ääres, märts 2020; Lenza, M. ja Slacalek, J., „How Does Monetary Policy Affect Income and Wealth Inequality? Evidence from Quantitative Easing in the Euro Area”, EKP teadustoimetiste seeria nr 2190, Frankfurt Maini ääres, oktoober 2018.

¹¹ Jooksivad kulud hõlmavad kütte, elektrienergia, veevarustuse, jäätmete kogumise ja kanalisatsiooniga seotud kulutusi.

korrigeeritud ja tegeliku ÜTHI erinevus jäi 2020. aasta kolmandas kvartalis vahemikku 0,1–0,3 protsendipunkti. Samal ajal oleks varem selliste korrektsioonide tulemuseks olnud madalam inflatsioonimäär (negatiivne erinevus) sõltuvalt eluaseme hinnatsükli seisust.¹²

Enne lõpliku otsuse tegemist tuleb hoolikalt hinnata omaniku kasutuses olevate eluasemete kulude ÜTHIsse lisamise mõju. Omaniku kasutuses olevate eluasemete kulude mõõtmise põhimõttelisi alternatiive ning nende eeliseid ja puudusi võrreldes praeguse ÜTHI raamistikuga kaalutakse EKP strateegia läbivaatamise raames ning tulemusest teatatakse pärast strateegia läbivaatamise lõpetamist, mis on kavandatud 2021. aasta teise poolde. Lõppkokkuvõttes peavad Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu võtma Euroopa Komisjoni ettepaneku alusel (pärast Eurostati ja ELi liikmesriikide statistikaametite ettevalmistavat tööd) vastu otsuse, kuidas omaniku kasutuses olevate eluasemete kulud ÜTHI kontekstis kõige paremini käsitleda. EKP esitab oma arvamuse strateegia läbivaatamise lõpus ja on valmis tegema võimalike järelmeetmete korral koostööd kõigi asjaomaste sidusrühmadega.

3

Kliimamuutused

Seoses resolutsioonis esitatud viitega kliimamuutustega võitlemise meetmetele märgib EKP, et ta jätkas 2020. aastal oma volituste piires suuremat osalemist kliimamuutustega seotud küsimustes. Vastloodud EKP kliimamuutustega tegelev üksus, mille loomist toetab ka Euroopa Parlamendi resolutsioon, aitab asutusesisesel eriteadmisi paremini ära kasutada ja EKP kliimaeesmärke kujundada.¹³

Seoses soovitusel, et EKP viiks oma tagatisvarade raamistiku kliimaga seotud riskidega kooskõlla, märgib EKP, et ta on alustanud kliimamuutuste riski käsitlevate kaalutluste lisamist rahapoliitika rakendamisraamistikku ning hindab edasisi samme oma strateegia läbivaatamise raames. EKP hindab pidevalt kliimamuutustega seotud finantsuendusit, pidades silmas tagatiste kõlblikkuspõhimõtteid ja -kriteeriumeid. 2020. aasta septembris teatas EKP, et alates 2021. aasta jaanuarist aktsepteeritakse tagatisena ja varaostude tegemisel teatavaid kestlikkuseesmärkidega seotud võlakirju.¹⁴ EKP teeb tööd, et paremini mõista kliimamuutuste ja nendega seotud poliitikameetmete mõju majandusele, laenu andmisele ja rahapoliitika ülekandumisele, sealhulgas seoses tagatisvarade raamistikuga. Kliimamuutustega seotud riske arvesse võttes hindab EKP võimalikke viise, kuidas oma riskijuhtimissuutlikkust seoses eurosüsteemi bilansiga suurendada.

EKP mõonab, et on oluline, et finantsturud mõistaksid ja hinnastaksid paremini kliimamuutustega seotud riske, mis puudutavad finantsvarasid.

¹² Üksikasjalikum arutelu on esitatud infokastis „Assessing the impact of housing costs on HICP inflation”, EKP majandusülevaade 8/2016.

¹³ Vt EKP [pressiteade](#) „ECB sets up climate change center”, 25. jaanuar 2021.

¹⁴ Vt EKP [pressiteade](#) „ECB to accept sustainability-linked bonds as collateral”, 22. september 2020.

Praeguse teabelünga täielikuks kõrvaldamiseks on vaja avalikustada rohkem ja paremaid andmeid. EKP toetab sellekohaseid algatusi, mis tulenevad ELi kestliku rahanduse tegevuskavast. EKP uurib praegu edasisi võimalusi andmete suurema avalikustamise toetamiseks, et aidata edendada kliimaga seotud riskide üldist mõistmist ja turuhindade paremat kujundamist. Sellega seoses teatas eurosüsteem 4. veebruaril 2021 kavatsusest hakata järgmise kahe aasta jooksul avalikustama eurodes nomineeritud rahapoliitikaväliste portfelli kohta iga-aastaseid kliimaandmeid.¹⁵ Tuleb siiski meenutada, et ainuüksi andmete parem avalikustamine ei lahenda kliimaga seotud finantsriskide valesi hinnastamise probleemi, kuna see nõuab keskkonna välismõjude arvessevõtmiseks meetmete võtmist teistes poliitikavaldkondades, eelkõige töhusaid CO₂ heite maksustamise mehhanisme.

Lisaks sellele on EKP astunud olulisi samme keskkonnastandardite lisamiseks oma rahapoliitikavälistesse portfellidesse, sealhulgas omavahendite ja pensionifondi portfellidesse.

Ta suurendas roheliste võlakirjade osakaalu enda omavahendite portfellis 0,5%-lt 2020. aasta jaanuaris praegusele 3,5%-le,¹⁶ kusjuures lähiaastatel on kavas seda osakaalu veelgi suurendada.¹⁷ EKP järgib oma pensionifondi portfelli puhul üldist sotsiaalselt vastutustundlikku investeerimispoliitikat, mis põhineb piiratud välistamisel ja volituse alusel hääletamise suunistel, mis sisaldavad keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisstandardeid. 2020. aastal asendas EKP kõik pensionifondi portfelli jälgitavad tavapäraseid omakapitali võrdlusindeksid samaväärsete, ent vähese CO₂ heitega võrdlusalustega, mis vähendab märkimisväärselt omakapitali varaklasside süsinikujalajälge. Edaspidi uurib EKP uute vähese CO₂ heitega fikseeritud tulumääraga võrdlusindeksite võimalikku kohaldamist mõnede oma pensionifondi portfelli olevate fikseeritud tulumääraga varaklasside suhtes.

Seoses resolutsioonis tehtud ettepanekuga rakendada kliimamuutustega seotud süsteemseid riske hõlmavat ennetavat ja kvalitatiivset riskijuhtimise käsitlusviisi on EKP juba võtnud olulisi meetmeid oma finantsstabiilsuse ja pangandusjärelevalve ülesannete täitmiseks.

EKP tegi varakult kindlaks kliimamuutustest tulenevate finantsstabiilsust ohustavate riskide võimaliku süsteemse olulisuse.¹⁸ EKP on sellest lähtudes astunud konkreetseid samme, et tugevdada kliimarisikide rolli nii finantsstabiilsuse seires kui ka pangandusjärelevalves. Esimese puhul lõimib EKP kliimarisikid finantsstabiilsuse seiresse, töötades välja tiptasemel seireraamistiku, mida on kirjeldatud eurosüsteemi ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu hiljutises ühisaruandes,¹⁹ ning lõimides kliimarisikid stressitestide raamistikku koos EKP pangandusjärelevalvega. Seoses üksikute pankade järelevalvega on EKP

¹⁵ Vt EKP [pressiteade](#) „Eurosysteem nõustub ühiselt kliimamuutustega seotud investimisi rahastamiseks rahanduspoliitika portfellis”, 4. veebruar 2021.

¹⁶ EKP omavahendite portfelli koosseis sisemakstud kapitalist, üldreservfondist ja finantsriskide katteks tehtud eraldiinvestist.

¹⁷ Vt EKP [pressiteade](#) „ECB investib Bank for International Settlements' green bond fundis”, 25. jaanuar 2021.

¹⁸ Vt EKP analüüsid, eelkõige „Climate change and financial stability”, EKP finantsstabiilsuse ülevaade, mai 2019; „Euro area banks' sensitivity to corporate decarbonisation”, EKP finantsstabiilsuse ülevaade, mai 2020.

¹⁹ Vt [Positively green: Measuring climate change risks to financial stability](#), ESRN, juuni 2020.

pangandusjärelevalve juba astunud olulisi samme, et parandada pankade teadlikkust kliimarisikide juhtimisest ja nende valmisolekut selleks. Eelkõige on EKP avaldanud kliima- ja keskkonnariskide juhendi,²⁰ milles selgitatakse, kuidas pangad peaksid kehtiva usaldatavusnõuete raamistiku alusel selliseid riske turvaliselt ja vastutustundlikult juhtima ning need läbipaistval viisil avalikustama. Eeldatakse, et krediidasutused lisavad kliimarisikid olemasolevate riskikategooriate tõukejõuna oma riskijuhtimisraamistikku. Kooskõlas resolutsioonis nimetatud lähenemisviisiga eeldatakse, et krediidasutused võtavad kliima- ja keskkonnariskide juhtimiseks ning avalikustamiseks vastu tervikliku, strateegilise ja tulevikku suunatud lähenemisviisi.

Seoses resolutsioonis esitatud üleskutsega uurida pangandussektori kooskõla Pariisi lepinguga tuletab EKP meelde oma ambitsioonikaid meetmeid nii finantsstabiilsuse kui ka järelevalve valdkonnas.

2020. aastal alustas EKP tööd ülalt-alla põhimõttel kliimarisikide stressitestide väljatöötamisel, mis tugineb väga üksikasjalikule teabele pankade ja investeerimisfondide riskipositsioonide kohta ning hõlmab ka kompromisse kliimamuutuste füüsiliste riskide ja vähese CO₂ heitega majandusele üleminekul tekkivate üleminekuriskide vahel. Selle ulatusliku töö esialgsed tulemused avaldatakse 2021. aasta esimesel poolel. EKP toetab ka mitmesugustel ELi ja rahvusvahelistel foorumitel tehtavaid jõupingutusi, et uurida kliimarisike käsitlevate regulatiivsete meetmete vajalikkust ja võimalikku kavandamist. Lisaks sellele avaldas EKP pangandusjärelevalve kliimarisikide tegevuskava väljatöötamisel tehtud tööle ja sellega seotud üldistele analüüsidele tuginedes 2020. aastal eespool nimetatud EKP juhendi kliima- ja keskkonnariskide kohta, mida võetakse alates 2021. aasta algusest arvesse järelevalve alla kuuluvate üksustega peetava järelevalvealase dialoogi raames. EKP viib järelevalvealased kliimarisikide stressitestid läbi 2022. aastal. Järelevalvealaste stressitestide tulemusi kasutatakse 2022. aasta SREPi hinnangu sisendina, samuti kasutatakse sisendina põhjaliku läbivaatamise tulemusi, mis käsitlevad pankade vastavust kliima- ja keskkonnariskide juhendis avaldatud ootustele.

Seoses edasiste jõupingutustega uurimissuutlikkuse suurendamiseks, et käsitleda kliimamuutuste mõju finantsstabiilsusele ja euroalale, märgib EKP oma üha kasvavat analüütilist tööd selles valdkonnas.

EKP esitas 2020. aasta novembri finantsstabiilsuse ülevaates tõendid, mis kinnitavad, et kestliku rahanduse tegevuskaval võib kliimamuutuste rahastamise kõrval olla positiivne mõju ka euroala finantslõimumisele, võttes arvesse omamaiste investeeringute eelistamise madalat taset roheliste võlakirjade puhul.²¹ Samuti teeb EKP kliimarisikide analüüsi süvendamiseks jätkuvalt eurosüsteemi finantsstabiilsuse komitee / ESRNi tehnilise nõuandekomitee ühise kliimarisikide projektirühma raames koostööd eurosüsteemi ja Euroopa Liidu partneritega.²² Seoses strateegia läbivaatamisega on eurosüsteem loonud töösuuna, mis hindab kliimamuutuste mõju majandus- ja rahapoliitikale ning koostab ka tegevuskava eurosüsteemi edaspidise analüüsisuutlikkuse parandamiseks.

²⁰ Vt [Juhend kliima- ja keskkonnariskide kohta. Riskiohje ja teabe avalikustamisega seotud järelevalveootused](#), EKP, november 2020.

²¹ Vt [EKP finantsstabiilsuse ülevaade](#), november 2020.

²² Vt [Positively green: Measuring climate change risks to financial stability](#), ESRN, juuni 2020.

Tunnistades kliimarisikide tähtsust ja nende mõju keskpankade põhifunktsioonidele, osaleb EKP aktiivselt finantsüsteemi keskkonnahoidlikuks muutmise võrgustikus, aidates seega edendada sujuvat üleminekut vähese CO₂ heitega majandusele. EKP ühines 2020. aastal võrgustiku juhtkomiteega ja annab oma panuse võrgustiku kõigisse viide spetsiaalsesse töösuunda (mikrotasandi usaldatavusnõuded ja järelevalve, makrofinantskeskkond, keskkonnahoidliku rahastamise osakaalu suurendamine, andmelünkade täitmine ja teadusuuringud).

4 Finantsstabiilsus

Kooskõlas resolutsioonis esitatud sellekohaste üleskutsetega on EKP tähelepanelikult jälginud Brexitiga seonduvaid majandus- ja finantssektori riske. Pärast uuele korrale üleminekut 1. jaanuaril 2021 ei realiseerunud 2021. aasta esimestel nädalatel ühtegi olulist finantssektori riski, kuna ametiasutused ja turuosalisel olid teinud ulatuslikke ettevalmistusi. EKP on viimastel aastatel pidevalt kutsunud turuosalisi üles olema valmis mis tahes tulemusteks, mida Ühendkuningriigi ja ELi vahelised läbirääkimised võivad anda.²³ EKP tunneb heameelt ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingu üle, mis aitas ohjata makromajanduslikke riske ja vältida turu volatiilsust üleminekuperioodi lõpus. Iganädalasi eurotehinguid, mida Inglise keskpang pakub Ühendkuningriigi pankadele EKPga sõlmitud välisvaluuta vahetustehingute kokkuleppe alusel, ei ole kasutatud. Panganduse poole pealt ei ole seni toimunud olulisi häireid ELi klientide teenindamises.²⁴ Kliirimata tuletisinstrumentide valdkonnas täheldas EKP, et suurimad euroalale ümberasuvad pangad tegid 2020. aasta viimastel kuudel märkimisväärseid edusamme riskiga seotud lepingute läbivaatamisel. Euroopa Komisjoni poolt erakorralise meetmena Ühendkuningriigi kesksete vastaspoolte kohta vastu võetud tähtajaline samaväärsust kinnitav otsus aitas vältida finantsstabiilsuse riske üleminekuperioodi lõpus. EKP jätkab lähikuudel ja -aastatel arengusuundumuste ja riskide tähelepanelikku jälgimist. Pidades silmas Euroopa Komisjoni üleskutset, et ELi turuosalisel vähendaksid oma Ühendkuningriigi kesksete vastaspooltega seotud riskipositsioone, jälgib EKP ettevõtjate ettevalmistusi ning toetab Euroopa Komisjoni ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tegevust ELi finantsstabiilsuse säilitamiseks selles valdkonnas.

EKP nõustub resolutsioonis esitatud seisukohaga, et pangandussektorivälise finantssektori kasv toonitab vajadust tugevdada kõnealusel sektoris

²³ Vt näiteks infokast „Assessing the risks to the euro area financial sector from a disruptive hard Brexit“ (EKP finantsstabiilsuse ülevaade, november 2018) ning infokast „Assessing the risks to the euro area financial sector from a no-deal Brexit – update following the extension of the UK’s membership of the EU“ (EKP finantsstabiilsuse ülevaade, mai 2019 ja EKP finantsstabiilsuse ülevaade, november 2020).

²⁴ EKP pangandusjärelevalve nõudis piisavate ettevalmistuste tegemist ja jälgis EKP järelevalve all olevate pankade edusamme kogu Brexiti protsessi vältel. Vt näiteks artiklid Brexiti kohta EKP pangandusjärelevalve uudiskirjas: „Brexit: meeting supervisory expectations“ (veebuar 2019); „Brexit: stepping up preparations“ (august 2019); „Brexit: operational risk increases when banks delay action“ (november 2019); „Brexit: time to move to post-Brexit business models“ (veebuar 2020); „Brexit: banks should prepare for year-end and beyond“ (november 2020).

makrotasandi usaldatavusjärelevalve poliitikat.²⁵ Finantsturgudel valitsenud pingete periood 2020. aasta märtsis rõhutas pangandussektorivälise finantssektori vastupanuvõime märkimisväärse tugevdamise tähtsust. Pangandussektorivälise finantssektori õigusraamistikku on vaja tõhustada, sealhulgas makrotasandi usaldatavusjärelevalve seisukohast. EKP leiab, et üksikute asutuste turvalisusele ja investorite kaitsesele keskenduvaid kehtivaid eeskirju peaks täiendama makrotasandi usaldatavusnõuetel põhinev lähenemisviis, mida tuleks kohandada vastavalt mittepangast finantsasutuste konkreetsetele nõrkadele kohtadele. EKP toetab seda poliitikat ja annab oma panuse sellesse töösse nii Euroopa tasandil kui ka sellistel rahvusvahelistel foorumitel nagu finantsstabiilsuse nõukogu.

5 Makseteenused, digitaalne euro, krüptovarad ja küberturvalisus

Seoses resolutsioonis tehtud viitega sellele, et pankade ümber koondub üha rohkem pangandusväliseid üksusi, kes soovivad saada juurdepääsu maksesüsteemile, märgib EKP, et neil üksustel on maksete valdkonnas üha olulisem roll. Need üksused, nagu e-raha direktiivi²⁶ kohased e-raha asutused ja makseteenuste direktiivi²⁷ kohased makseasutused, ei kvalifitseeru ELi arvelduse lõplikkuse direktiivi²⁸ kohaselt kõlblikeks osalejateks. Seetõttu ei ole neil otsest juurdepääsu arvelduse lõplikkuse direktiivi alusel määratud makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemidele.²⁹ EKP toetab e-raha asutuste ja makseasutuste kaasamist kõlblike osalejatena arvelduse lõplikkuse direktiivi järgmisel läbivaatamisel, et hõlbustada arvelduse lõplikkuse direktiivi alusel määratud süsteemidele otsest juurdepääsu, juhul kui nad vastavad selliste süsteemide (riskipõhistele) juurdepääsutingimustele.

Mis puudutab resolutsioonis mainitud krüptovaraid, siis EKP jälgib pidevalt krüptovarade turu arengut ning nende mõju euroalale ja keskpanga ülesannetele ning toetab aktiivselt Euroopa ja üleilmseid regulatiivseid algatusi selles valdkonnas. Valmimas on põhimõttest „sama äritegevus, samad riskid, samad nõuded“ lähtuv elektroonilisi maksevahendeid, -skeeme ja -süsteeme hõlmav tõhustatud terviklik eurosüsteemi järelevaatamisraamistik (PISA raamistik),

²⁵ Euroala mittepangast finantsasutuste koguvarad on viimase kümne aasta jooksul peaaegu kahekordistunud – 25 triljonilt eurolt 2009. aastal 47 triljonile eurole 2020. aasta juunis, samal ajal kui nende osakaal finantssektori koguvarades on suurenenud 45%-lt 58%-le.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/110/EÜ, 16. september 2009, mis käsitleb e-raha asutuste asutamist ja tegevust ning usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet (ELT L 267, 10.10.2009).

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/2366, 25. november 2015, makseteenuste kohta siseturul (ELT L 337, 23.12.2015).

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 98/26/EÜ, 19. mai 1998, arvelduse lõplikkuse kohta makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides (EÜT L 166, 11.6.1998).

²⁹ Selle tulemusena on mittepangast finantsasutustel piiratud juurdepääs ainult teiste asutuste kaudu, mis võib olla tegevuse seisukohast ebatõhus ja põhjustada finantsriske nii mittepangast finantsasutustele kui ka nendele asutustele, mis hõlbustavad kaudset juurdepääsu. Kuna kogu ELi hõlmav lahendus puudub, on mõned liikmesriigid lubanud neil asutustel osaleda riigi tasandil, tekitades seega võimalikke õigusnormide konflikte ja probleeme seoses võrdsete võimaluste tagamisega.

mille üle toimus kuni 2020. aasta lõpuni avalik konsultatsioon.³⁰ Lisaks toetab EKP käimasolevaid Euroopa ja üleilmseid algatusi krüptovarade ja stabiilsete krüptovääringute reguleerimise, järelevalve ja järelevaatamise³¹ valdkonnas, et käsitleda riske, edendades samal ajal tehnoloogilisest innovatsioonist saadavat kasu finantssektoris. Seoses e-raha asutuste, virtuaalvarateenuse pakkujate ja muude kohustatud isikute üle tehtava rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalvega tuletab EKP meelde, et selle ülesande eest vastutavad riiklikud pädevad asutused.

EKP on pühendunud digitaalse euro teemal avatud dialoogi pidamisele Euroopa Parlamendi ja Euroopa kodanikega ning tunneb heameelt, et Euroopa Parlament avaldas toetust EKP digitaalse euro analüüsile ja ettevalmistustööle. EKP on pärast oma digitaalset eurot käsitleva aruande tutvustamist Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjonis 12. oktoobril 2020³² valmis pidama sellel teemal parlamendis täiendavaid arutelusid,³³ sealhulgas digitaalset eurot käsitleva EKP avaliku konsultatsiooni tulemuste üle. Eurosüsteemi töö raames viiakse edaspidi läbi digitaalse euro võimaliku emiteerimise võimaluste ja väljakutsete tasakaalustatud hindamine. Seoses resolutsioonis toodud viidetega juurdepääsule väljaspool euroala leiab eurosüsteem praegusel hetkel, et digitaalne euro peaks olema maksevahend, mitte investeerimisvorm. Euroalaväliste riikide residentide juurdepääs peaks seega sõltuma eritingimustest, mille eesmärk on piirata kapitalivoogude ja vahetuskursside volatiilsust, kuid mis võimaldavad siiski eurool täita maksevahendina rahvusvahelist rolli.

Seoses resolutsioonis esitatud üleskutsetega suurendada küberturvalisuse riskide seiret juhib EKP tähelepanu oma aktiivsele osalusele kübervastupidavusvõime suurendamiseks loodud Euroopa ja üleilmsetes algatustes. EKP avaldab kübervastupidavusvõime järelevalvega seotud ootused, mida kohaldatakse tema järelevaatamise all olevate finantsturu infrastruktuuride suhtes, on kehtestanud ohuteabel põhineva läbistustestimise raamistiku (ELI TIBERi raamistik) ja juhatab turupõhist euro kübervastupidavusvõime nõukogu (ECRB), mis juhtis tundliku küberteabe jagamist usaldusväärsete ringkondade vahel (CIISI-EU).³⁴ EKP peab kübervastupidavusvõime kõrge taseme tagamist jätkuvalt väga tähtsaks.

Seoses resolutsioonis esitatud nõudega avalikustada TARGET2 arveldussüsteemi tehniliste rikete uurimise tulemused on EKP võtnud kohustuse avaldada uurimise peamised järeldused. 16. novembril 2020 teatas

³⁰ Uus raamistik hõlmab makseskeeme ja -süsteeme, millel on juhtorgan ja mis võimaldavad väärtuse ülekandmist lõppkasutajate vahel ning kus aluseks olevad elektroonilised maksevahendid on nomineeritud või rahastatud eurodes, osaliselt või täielikult euroga tagatud või lunastatavad eurodes. Vt ka „[Exemption policy for the Eurosystem oversight framework for electronic payment instruments, schemes and arrangements](#)”, EKP, oktoober 2020.

³¹ Vt näiteks Euroopa Keskpanka 19. veebruari 2021. aasta arvamus ettepaneku kohta võtta vastu määrus, mis käsitleb krüptovaraturge (CON/2021/4).

³² Vt „[A digital euro for the digital era](#)”, EKP juhatuse liikme Fabio Panetta sissejuhatav kõne Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjonis, 12. oktoober 2020.

³³ Vt näiteks Fabio Panetta 18. jaanuari 2021. aasta kiri Euroopa Parlamendi liikmele Irene Tinaglile digitaalset eurot käsitleva EKP avaliku konsultatsiooni lõpetamise kohta.

³⁴ CIISI-EU loodi ECRB raames, mis on EKP eesistumisel tegutsev kõrgetasemeline foorum, mis ühendab keskpanku, Euroopa ametiasutusi, finantsturu infrastruktuuride kriitilise tähtsusega ettevõtjaid ja kolmandast isikust teenuseosutajaid.

EKP TARGETi teenuste sõltumatu välishindamise algatamisest.³⁵ EKP teeb kindlaks intsidentide põhjused ja käsitleb neid ning avaldab välishindamise peamised järeldused 2021. aasta teiseks kvartaliks. EKP on seadnud eesmärgi võtta nendest intsidentidest saadud kogemusi asjakohasel viisil arvesse, olla oma järeldustes täiesti läbipaistev ning võtta meetmeid, mis on vajalikud, et jätkata väga tõhusate ja usaldusväärsete finantsturu infrastruktuuride pakkumist.³⁶

Seoses resolutsioonis esitatud nõudega mitte vähendada ringluses olevate pangatähtede hulka rõhutab EKP, et kõik europangatähtede teise seeria nimiväärtused alates 5-eurosest kuni 200-euroseni jäävad kasutusse. Ringluses olevate pangatähtede väärtus kasvas 2020. aastal ligikaudu 11% ehk 142 miljardi euro võrra, mis on suurim ringluses olevate pangatähtede absoluutne kasv alates nende kasutuselevõtust 2002. aastal.³⁷ Ka kogu euroala hõlmav 2019. aasta uuring maksekäitumise kohta toob esile, et euroalal oli füüsiliste jaemaksete puhul peamiseks maksevahendiks endiselt sularaha.³⁸ Et tagada usaldus euro sularaha suhtes, teeb EKP jätkuvalt tööd, et uurida ja arendada tulevasi pangatähtede kujundusi, mille puhul kasutatakse uusi kõrgtehnoloogilisi turvaelemente.

6 Majandus- ja rahaliit

Seoses euro rahvusvahelise tähtsusega rõhutab EKP taas, et euro üleilmset nõutust toetab eelkõige tugevamalt lõimunud ja terviklikum majandus- ja rahaliit, sealhulgas kapitaliturgude liidu edasiarendamine.³⁹ Euro üleilmse nõutuse seisukohalt on oluline ka rakendada euroalal usaldusväärset majanduspoliitikat. Pangandusliidu lõplik väljakujundamine muudaks euroala vastupidavamaks ning kapitaliturgude liidu arendamisel tehtavad edusammud aitaksid kaasa ühtsemate ja likviidsemate finantsturgude tekkele. See omakorda toetaks kaudselt euro üleilmset kasutamist rahvusvahelise investeerimis-, rahastamis- ja arveldamisvääringuna. Koroonaviiruse (COVID-19) pandeemia on nende poliitikameetmete ja reformipüüdluste kiireloomulisuse eriti esile toonud.

Mis puudutab resolutsioonis esitatud üleskutset teha viljakat koostööd euroalaväliste liikmesriikidega, siis EKP ja riikide keskpangad teevad EKPSi raames tihedat koostööd, mille üldine eesmärk on saavutada see, et eranditult kõik liikmesriigid jõuaksid majandus- ja rahaliidu kolmandasse etappi. Kajastades liidu, selle liikmesriikide ja EKP ning riikide keskpankade ühiseid jõupingutusi EKPSis, on euroala pidevalt kasvanud ja koosneb praeguseks 19 liikmesriigist. 2020. aastal ühinesid Bulgaaria ja Horvaatia

³⁵ Vt EKP [pressiteade](#) „ECB announces independent review of payments system outage“, 16. november 2020.

³⁶ Vt ka EKP presidendi 21. jaanuari 2021. aasta [kiri](#) Euroopa Parlamendi liikmele Markus Ferberile TARGET2 kohta.

³⁷ [EKP veebilehel](#) on kättesaadav ringluses olevate pangatähtede ja müntide statistika, mida ajakohastatakse iga kuu 14. tööpäeva paiku.

³⁸ Vt [Study on the payment attitudes of consumers in the euro area \(SPACE\)](#), EKP, detsember 2020.

³⁹ Vt [The international role of the euro](#), EKP, Frankfurt Maini ääres, juuni 2020.

vahetuskursimehhanismiga (ERM2), mis on aluslepingutes euro kasutuselevõtuks sätestatud lähenemiskriteeriumite täitmise eeltingimus.

7 Institutsioonilised küsimused

Seoses resolutsioonis EKP aruandluskorra edasise tõhustamise kohta esitatud soovitustega leiab EKP, et praegune aruandluskord on tõhus, kuid ta on valmis koos Euroopa Parlamendiga täiendavalt arutama, kuidas tagada oma aruandekohustuse tõhus täitmine. EKP märgib, et aluslepingu kohaselt vastutab ta eelkõige Euroopa Parlamendi ees, kuid mõnikord vahetab ta arvamusi ka liikmesriikide parlamentidega. Mis puudutab Euroopa Parlamendi üleskutset sõlmida institutsioonidevaheline kokkulepe, et kindlaks määrata ametlik vorm ja minna kaugemale praegustest aruandekohustuse täitmise tavadest, siis peaks mis tahes muudatus põhinema ELi esmase õiguse sätetel, millega nähakse ette EKP sõnaselge aruandekohustus, võtma arvesse keskpanga sõltumatuse põhimõtet ning olema piisavalt paindlik, et võimaldada täita EKP tegevuse kontrollimise praegust ja tulevast nõuet.

Euroopa Parlamendi esitatud nõudmised suurendada huvide konfliktidega seotud läbipaistvust ja tõhustada EKP rikkumisest teatamise poliitikat on täielikult täidetud. EKP on märkimisväärselt suurendanud oma tegevuse läbipaistvust ja edendanud aruandekohustuse täitmist, avaldades kõigi kõrgetasemeliste organite liikmete huvide deklaratsioonid ja eetikakomitee arvamused⁴⁰, mis juba hõlmavad EKP kõrgetasemeliste töötajate tegelikke ja ka võimalikke huvide konflikte ning ametiajajärgset tegevust. 2020. aasta oktoobris võttis EKP vastu rikkumisest teatamise tõhustatud raamistiku, mis sisaldab kasutajasõbralikku ja anonüümset teatamisvahendit, samuti rangeid eeskirju rikkumisest teatajate kaitsmiseks kättemaksu eest. See raamistik on kooskõlas ELi rikkumisest teatamise direktiivi⁴¹ põhimõtetega ja seda on laiendatud kõikidele EKP kõrgetasemelistele töötajatele.

Seoses resolutsioonis esitatud nõudega, et EKP tagaks oma auditikomitee liikmete sõltumatuse ja väldiks eetikakomitee liikmete huvide konflikte, tuletab EKP meelde, et komiteeliikmete sõltumatus on sõnaselgelt sätestatud auditikomitee mandaadis ja eetikakomitee asutamisotsuses. EKP nõukogu on viimastel aastatel võtnud mitu meetet eetika- ja auditikomitee sõltumatuse ning nende liikmeskonna mitmekesisuse suurendamiseks. 2019. aasta juulis nimetas EKP nõukogu eetikakomitee liikmeks valitsusvälise organisatsiooni kõrgeima

⁴⁰ Vt [EKP eetikakomitee arvamused](#).

⁴¹ Vt EKP 20. oktoobri 2020.aasta otsus, millega muudetakse Euroopa Keskpanga personalieeskirju seoses vihjeandmise vahendi kasutuselevõtuga ja rikkumisest teatajate kaitse parandamisega ([ECB/2020/NP37](#)) ning Euroopa Keskpanga 27. oktoobri 2020. aasta otsus (EL) 2020/1575 vihjeandmise vahendi kaudu edastatud rikkumiste teabe hindamise ja edasise käsitlemise kohta, kui asjaomane isik on EKP kõrgetasemeline töötaja ([EKP/2020/54](#)). Uus rikkumisest teatamise poliitika järgib [ELi rikkumisest teatamise direktiivi](#) aluspõhimõtteid ja on nendega kooskõlas, hõlmates aruandlust Euroopa Pettustevastase Ametile. EKP tõhustatud poliitikaga nähakse ka ette EKP kõrgetasemeliste töötajate (sh kõigi EKP nõukogu ja järelevalvenõukogu liikmete) aruandluse erikord, mis pakub rikkumisest teatajatele ja tunnistajatele samal tasemel kaitset.

eetikanõuniku ja Rahvusvahelise Valuutafondi endise eetikanõuniku. Auditikomitee mandaadi⁴² hiljutise läbivaatamisega tugevdati komitee liikmete sõltumatust ja erapooletust mitmes aspektis, näiteks kehtestades välisliikmetele nõude esitada huvide deklaratsioon ja laiendades liikmeks sobivate isikute ringi. Muudetud mandaadiga nähakse ette, et vähemalt üks välisliige valitakse isikute seast, kes ei ole varem töötanud mõnel ametikohal eurosüsteemis. Samal ajal peab EKP oluliseks, et mõlema komitee liikmete hulgas oleksid ka endised EKP kõrgetasemelised töötajad, sest nende kogemused ja põhjalikud teadmised EKP institutsioonilisest ülesehitusest, ülesannetest ja kohustustest ning sisulistest teemadest on tegelike ja võimalike riskide ja/või huvide konfliktide kindlakstegemisel hindamatu väärtusega.

Seoses resolutsioonis mainitud EKP kommunikatsioonipoliitikaga märgib EKP, et EKP vaatlajatega, sealhulgas peaökonomistide ja teadusjuhtidega, toimusid kehtestatud korras ja asjakohaseid kaitsemeetmeid järgides kahepoolsed kõned, mis avalikustati ajakavade korrapärase avaldamise teel. Suhtlus erasektoriga annab EKP-le täiendavat teavet ja arusaamist turgudest ning aitab seega EKP-I rahapoliitika kurssi kavandada. Seetõttu toetab see suhtlus EKPd tema volituste täitmisel euroala kodanike hüvanguks. Läbipaistvuse ja aruandekohustuse kõrgeimate standardite täieliku järgimise tagamiseks on EKP kehtestanud erasektori esindajatega suhtlemiseks kindla raamistiku. EKP tegevusjuhendis ja välissuhtluse üldpõhimõtetes on sellise teabevahetuse tingimused selgelt kindlaks määratud.⁴³ Selles raamistikus toimusid kõned finantsasutuste peaökonomistide ja analüütikutega, mis avalikustati täielikult ajakavade korrapärase avaldamise teel. EKP nõukogu pressikonverentsi järel hetkel selliseid kõnesid ei toimu. EKP vaatab oma teabevahetuse põhimõtteid ja tavasid pidevalt läbi, et need oleksid võimalikult tõhusad, kuid samal ajal alati läbipaistvad. Sel eesmärgil vaadatakse uuesti läbi ka resolutsioonis osutatud kõnede formaat.⁴⁴

EKP toetab Euroopa Parlamendi üleskutset avaldada üksikasjalikumat teavet sotsiaalküsimustes ja töötajatega seotud teemadel ning samuti juhtimisküsimustes, tunnistades nii muu kui finantsteabe läbipaistvuse kui ka selliste andmete parema kvaliteedi ja kättesaadavuse tähtsust. EKP on alates 2010. aastast avaldanud keskkonnaandmete ja -eesmärkide põhjaliku kogumi oma keskkonnanaruandes, mis koostatakse kooskõlas ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemiga (EMAS)⁴⁵ ning avaldatakse kord aastas. EKP aastaaruanne sisaldab samuti tema keskkonnategevuse tulemuslikkuse kokkuvõtet. 2021. aastal alustas EKP tööd kehtiva keskkonnanaruandlusraamistiku laiendamiseks, et hõlmata majandus-, juhtimis- ja sotsiaalküsimusi, võttes arvesse muu kui finantsteabe aruandlust käsitleva ELi direktiivi 2014/95/EL⁴⁶ nõudeid ja sellest direktiivist

⁴² Vt [Auditikomitee mandaat](#), EKP, detsember 2020.

⁴³ EKP tegevusjuhendi kohta vt [Euroopa Keskpannga kõrgetasemeliste töötajate tegevusjuhendi](#) artikkel 8 ja [Euroopa Keskpannga kõrgetasemeliste töötajate välissuhtluse üldpõhimõtted](#).

⁴⁴ Vt ka EKP presidendi 21. jaanuari 2021. aasta [kiri](#) Euroopa Parlamendi liikmele MacManusele.

⁴⁵ EKP iga-aastane keskkonnanaruanne on kättesaadav [EKP veebilehel](#).

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu [direktiiv 2014/95/EL](#), 22. oktoobri 2014, millega muudetakse direktiivi 2013/34/EL seoses mitmekesisust käsitleva teabe ja muu kui finantsteabe avalikustamisega teatavate suuretevõtjate ja kontsernide poolt (ELT L 330, 15.11.2014).

tulenevaid suuniseid. EKP eesmärk on alustada 2022. aastal jätkusuutlikkust käsitleva teabe avaldamist, kirjeldades EKP tegevuse tulemuslikkust 2021. aastal. Üleminekut terviklikule jätkusuutlikkuse raamistikule ja aruandlusele toetab ka EKP uus kliimamuutustega tegelev üksus.⁴⁷ Ühtlasi osales EKP vaatelejaorganisatsioonina Euroopa aruandluslabori projekti rakkerühma tegevuses seoses ettevalmistustöödega muu kui finantsteabe aruandlust käsitlevate võimalike ELi standardite väljatöötamiseks, mille Euroopa Komisjon on teinud ülesandeks Euroopa finantsaruandluse nõuanderühmale.

Mis puudutab eelkõige aruandlust sotsiaalküsimustes ja töötajatega seotud teemadel, siis EKP jagab juba asjakohaseid andmeid ja põhinäitajaid oma aastaaruannetes. EKP aastaaruanne sisaldab teavet personali koosseisu, käimasolevate juhioskuste arendamise programmide, personali karjääri- ja ametialase arengu raamistike ning EKPs kaasava kultuuri tugevdamiseks ja edendamiseks korraldatavate mitmekesisuse ja kaasamise algatuste kohta.⁴⁸ Viimastel aastatel on teabevahetuses keskendunud meetmetele, mida on võetud suurema soolise tasakaalu saavutamiseks EKPs, sealhulgas uuele soolise võrdõiguslikkuse strateegiale aastateks 2020–2026 ja meetmetele, mis on võetud kaasava käitumise edendamiseks koostöös EKP mitmekesisusvõrgustikega. Selleks et avaldada teavet sotsiaalküsimuste ja töötajatega seotud teemade kohta kooskõlas muu kui finantsteabe aruandlust käsitleva direktiivi soovitustega, kavatseb EKP järgida aruandluses samasugust lähenemisviisi ka 2020. aasta alguses kasutusele võetud uues karjääriraamistikus tehtavate edusammude ning samuti selle põhijoonte avalikustamisel. See hõlmab üldisi ametikohaprofiile, horisontaalset liikuvust ja EKP-sisest värbamist, uute edutamisevõimaluste kasutuselevõttu ning muid küsimusi. Rohkem teavet antakse ka heaolu, tulemuslikkuse ja karjääritõusu, mitmekesisuspoliitika ja võrdsete võimaluste kohta EKPs ning pärast pandeemiat kasutatavate uute tööviiside läbivaatamise kohta.

EKP võtab arvesse resolutsioonis esitatud viiteid soolise tasakaalu puudumisele EKP juhatuses ja üleskutset, et liikmesriigid teeksid aktiivset tööd soolise tasakaalu saavutamiseks oma tulevastes ettepanekutes kandidaatide nimekirjade ja ametisse nimetamise kohta. EKP juhatuse liikmete ametisse nimetamise kord on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 283 lõikes 2 ning Euroopa Keskpanga Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja käsitleva protokollis artiklis 11.2.⁴⁹ Muudatuste tegemine Euroopa Liidu toimimise lepingu rakendamise viisis seoses EKP juhatuse liikmete valikumenetlusega kuulub nõukogu ja Euroopa Parlamendi pädevusse.

Kuigi EKP ei saa võtta meetmeid seoses oma juhatuse koosseisuga, on EKP võtnud endale kohustuse parandada organisatsioonisisest soolist tasakaalu eeskätt alates 2013. aastast kasutusele võetud meetmete ja eesmärkide kaudu. Nende algatuste tulemusel on naiste osakaal EKP juhtivatel ametikohtadel

⁴⁷ Vt EKP [pressiteade](#) „ECB sets up climate change center“, 25. jaanuar 2021.

⁴⁸ Sotsiaalküsimuste ja töötajatega seotud teemade kohta saab rohkem teavet näiteks EKP 2019. aasta aruande [punktist 12.1](#).

⁴⁹ EKP juhatuse liikmed nimetab Euroopa Ülemkogu Euroopa Liidu Nõukogu soovitusel, konsulteerides eelnevalt Euroopa Parlamendi ja EKP nõukoguga.

märgatavalt kasvanud.⁵⁰ 2020. aasta mais kuulutas EKP välja uue strateegia oma töötajate soolise tasakaalu edasiseks parandamiseks kõikidel tasanditel.⁵¹ Poliitikas määratakse kindlaks sihtprotsendid, keskendudes uutele ja vabadele ametikohtadele määratud naiste osakaalule aasta lõikes ning naistöötajate üldisele osakaalule eri palgatasemetel. Seatud sihtide eesmärk on suurendada 2026. aastaks naiste osakaalu eri tasemetel, nii et see oleks vahemikus 36–51%. Soolise tasakaalu toetamiseks võetakse alates 2021. aastast veel täiendavaid meetmeid.

---

⁵⁰ 2019. aasta lõpus moodustasid naised kõrgema taseme juhtidest ligi 31% (2012. aasta lõpus 12%). Kõigist EKP juhtidest moodustasid naised 2019. aasta lõpus 30% (2012. aasta lõpus 17%). Kõigi EKP töötajate seas oli naistöötajate osakaal 2019. aasta lõpus 45% (2012. aasta lõpus 43%).

⁵¹ Vt EKP [pressiteade](#) „ECB announces new measures to increase share of female staff members“, 14. mai 2020.